پارسیان دژ
تاریخ، فرهنگ و میراث ایران

مجموعهٔ مقاله‌ها
نسخهٔ ماندگار

حکومت ساسانیان

دوره فرمانروایی انوشیروان

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۲۰ آذر ۱۳۹۴ · ۲ دقیقه مطالعه

چکیدهٔ مقاله

دوره فرمانروایی انوشیروان ، درخشانترین دوره سلسله ساسانیان بوده است . زمانی که او به قدرت رسید، با آشوبی که نهضت به انحراف کشیده شده مزدکیان تمام کشور را به هرج و مرج کشانیده بود ، روبرو شد . او این آشوب را فرو نشاند و کشور را به دوران ثبات نزدیک کرد تا هم بنیاد سامانیان را دوباره مستحکم کند و هم امپراطوری روم را که قصد داشت از این اغتشاش بوجود آمده سوء استفاده کرده و به خاک ایران تعرض کند ، از میان برد . پس از این دوره دست به یک انقلاب درونی زد و قدرت اشراف و موبدان را محدود کرد تا حکومت ، دچار

پارسیان دژ / حکومت ساسانیان

دوره فرمانروایی انوشیروان ، درخشانترین دوره سلسله ساسانیان بوده است . زمانی که او به قدرت رسید، با آشوبی که نهضت به انحراف کشیده شده مزدکیان تمام کشور را به هرج و مرج کشانیده بود ، روبرو شد . او این آشوب را فرو نشاند و کشور را به دوران ثبات نزدیک کرد تا هم بنیاد سامانیان را دوباره مستحکم کند و هم امپراطوری روم را که قصد داشت از این اغتشاش بوجود آمده سوء استفاده کرده و به خاک ایران تعرض کند ، از میان برد .

پس از این دوره دست به یک انقلاب درونی زد و قدرت اشراف و موبدان را محدود کرد تا حکومت ، دچار تزلزلی که پیش از او شده بود نگردد . اگر چه نتوانست قدرتی را که موبدان و اشرافیان و عوامل با نفوذی که در قدرت داشتند را از میان ببرد اما با وضع مالیات بیشتر بر آنها ، تلاشی بسیار نمود تا زندگی رعایایی که روی زمینهای آنان کار می کردند و با در کاخ هایشان مشغول به خدمت بودند را بهبود ببخشد .

انوشیروان در انجام این کار با رنجها و شختی های بسیاری روبرو شد . روحیه و اخاق عدالتگر او این اجازه را نمی داد که به عنوان یک فرمانروا شاهد تبعیضهایی درخور یک جانعه متمدن با تاریخی درخشان باشد . بعدها دیدیم که چگونه از همین طبقه پایین ، در خدمت و ساماندهی ارتش ، استفاده کرده تا رضایت آنها را بیشتر جلب کند .

انوشیروان در چهارچوب اصلاحات نظامی، طبقه شهسواران نظامی را بوجود آورد . او سراسر ایران را به چهار بخش قسمت کرد و هر بخش را به سپهبدی واگذار کرد . این چهار نفر ماموران مخصوص دولت بودند و از اختیارات ویزه ای برخوردار بودند . وظیفه اصلی این سپهبدان ، پاسداری از مرزهای ایران در برابر هجوم بیگانگان بود .

تندیس خسرو انوشیروان دادگر- کاخ دادگستری

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «دوره فرمانروایی انوشیروان»، پارسیان دژ، ۱۳۹۴.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وب‌سایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

https://parsiandej.ir/articles/1729/pdf/دوره-فرمانروایی-انوشیروان.pdf

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵